SP&I akkoord 13/1 - [redacted] 1

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

TER BESLISSING

Directie [redacted]

Datum
06-12-2024

Onze referentie
2024 [redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Bijlage(n)
0

Aan Staatssecretaris

nota

Aanbieding Tweede Kamer wetsvoorstel niet-indexeren MUP 2026

Aanleiding

De Afdeling advisering van de RvS heeft advies uitgebracht op het wetsvoorstel niet-indexeren van de maximum uurprijzen (MUP) in 2026. Het advies betreft een dictum B: indienen, maar rekening houden met opmerkingen. Het nader rapport is opgesteld en de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel is op basis van het advies aangescherpt. Het wetsvoorstel is nu gereed om aan te bieden aan het Kabinet van de Koning t.b.v. aanbieding aan de TK voor de wetsbehandeling.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd om akkoord te gaan met verzending van het wetsvoorstel, inclusief aangepaste memorie van toelichting en het nader rapport, via het Kabinet van de Koning aan de Tweede Kamer.
- U wordt verzocht daartoe het nader rapport en de memorie van toelichting te ondertekenen.
- U wordt geadviseerd kennis te nemen van de vier beslisnota's die openbaar gemaakt zullen worden zodra het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer wordt ingediend.
- Als we uw reactie op 13 januari ontvangen, kunnen de stukken nog worden besproken in de procedurevergadering voor het CD van 23 januari.

Kernpunten

- In het Regeerprogramma is afgesproken om de MUP in 2026 niet te indexeren. Hiermee wordt structureel € 254 miljoen bespaard. Voorliggend wetsvoorstel maakt het mogelijk de MUP in 2026 niet te indexeren.

Advies RvS

- De RvS noemt dat vanwege de personeelstekorten en toenemende vraag naar kinderopvang de prijzen zullen stijgen. Het niet-indexeren in 2026 kan er daardoor toe leiden dat ouders met een laag inkomen verdrongen worden, terwijl kinderopvang juist voor kinderen van deze ouders van toegevoegde waarde is.
- Daarbij vraagt de RvS hoe het wetsvoorstel zich verhoudt tot de doelen en uitgangspunten van het kinderopvangstelsel.
- De RvS stelt dat uit de toelichting niet overtuigend blijkt waarom is gekozen voor deze maatregel en dat er geen andere maatregelen bestaan die minder belastend zijn voor ouders.

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - Aanbieding Tweede Kamer wetsvoorstel niet-indexeren MUP 2026

Pagina: 1

Nummer: 1 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: Tekst plaatsen Datum: 13-1-2025 13:09:46

SP&I akkoord
13/1 -

- Ook benadrukt de RvS dat het wetsvoorstel kan knellen met consistent en voorspelbaar beleid op het gebied van kinderopvang.
- De RvS adviseert in het licht van het voorgaande nader te motiveren waarom is gekozen de besparingsopgave in te vullen door de MUP niet te indexeren in 2026.

Reactie op het advies:

- In het nader rapport reageert u op het advies. U licht toe dat het kabinet belang hecht aan houdbare overheidsfinanciën en in het hoofdlijnenakkoord afgesproken heeft niet te indexeren in 2026.
- In reactie op het punt van de RvS waarom niet is gekozen voor andere maatregelen, die minder belastend zijn voor ouders, schetst u welke alternatieve mogelijkheden er zijn om te besparen binnen kinderopvang.
- Zoals eerder met u besproken, is een mogelijke alternatieve invulling van de besparingsopgave om de vergoedingspercentages te verlagen.
- In de memorie van toelichting is toegevoegd dat het verlagen van de vergoedingspercentages voor alle inkomens naar verwachting voor de meeste ouders een kleiner negatief inkomenseffect heeft dan het niet-indexeren van de MUP. Daar staat tegenover dat het verlagen van de vergoedingspercentages alle ouders raakt, terwijl het niet-indexeren geen of beperkte gevolgen heeft voor ouders die een laag tarief onder de MUP betalen. Daarnaast hecht het kabinet eraan om vast te houden aan het vergoedingspercentage van 96%.
- Een precieze berekening van het aantal huishoudens voor wie dit alternatief beter uitvalt is niet tijdig beschikbaar, ook met oog op indiening van het wetsvoorstel voor het CD KO op 23 januari.
- De RvS draagt meerdere aandachtspunten aan, in reactie waarop is gepoogd de memorie van toelichting aan te scherpen. Toch kan het advies van de Raad van State tot extra politieke weerstand leiden tijdens de behandeling van het wetsvoorstel.

Toelichting

Wijzigingen in MvT na advies Raad van State

- In de memorie van toelichting gaat u in op het alternatief 'verlagen van de vergoedingspercentages'. Hierbij geeft u aan dat een lager vergoedingspercentage alle ouders raakt, terwijl niet-indexeren geen gevolgen heeft voor ouders als zij een tarief betalen dat (veel) lager is dan de MUP, of als organisaties hun tarieven niet verhogen. Bovendien is een lager vergoedingspercentage in strijd met het Regeerprogramma (*2.2 Alternatieven*).
- U benoemt in paragraaf 9.2 (*9.2 reacties [internetconsultatie] over kosten ouders*) het risico van verdringing van lage inkomens. In reactie daarop geeft u aan dat er recent aanzienlijke verhogingen zijn doorgevoerd in de kinderopvangtoeslag.
- Daarnaast legt u in paragraaf 1.1 (*1.1 Aanleiding wetsvoorstel)* uit hoe het wetsvoorstel zich verhoudt tot de doelen van kinderopvang, zoals de RvS verzoekt. U licht toe dat de doelen van het kinderopvangstelsel zijn om arbeidsparticipatie te bevorderen en jonge kinderen te ondersteunen in hun ontwikkeling. Niet-indexeren kan ertoe leiden dat de financiële toegankelijkheid van kinderopvang afneemt, wat druk kan zetten op de doelen van kinderopvang. Per saldo neemt de financiële toegankelijkheid voor de

meeste ouders echter fors toe, als gevolg van de afschaffing van de inkomensafhankelijkheid in het nieuwe stelsel (iedereen groeit naar 96 procent toe de komende jaren). In paragraaf 9.4 (*9.4 Reacties [internetconsultatie] over ontwikkeling jonge kinderen)* benoemt u nogmaals het belang van toegankelijke kinderopvang voor de ontwikkeling van jonge kinderen. Daarbij geeft u aan dat er specifiek voor jonge kinderen met een risico op een ontwikkelingsachterstand voorschoolse educatie is.

- In paragraaf 9.6 (*9.6 Reacties [internetconsultatie] over betrouwbare overheid*) gaat u verder in op de consistentie en de voorspelbaarheid van het overheidsbeleid. U geeft aan dat het kabinet dit belang onderschrijft. Het wetsvoorstel regelt daarom dat de maximum uurprijzen alleen in 2026 niet worden geïndexeerd. Vanaf 2027 zal de reguliere indexeringssystematiek weer worden gevolgd die de wet kinderopvang voorschrijft. Ook geeft u aan dat Dienst Toeslagen voornemens is ouders actief te informeren over de gevolgen van het wetsvoorstel.

Belangrijkste wijzigingen MvT conform uw verzoek gedurende het wetsproces

- Het toevoegen van de volgende passage aan hoofdstuk 3.1.
  "De financiering van kinderopvang door werkende ouders wordt hiermee eenvoudiger, biedt hen meer zekerheid en neemt het risico op terugvorderingen weg."
- Het weglaten van rekenvoorbeelden waarbij de inkomenseffecten van vier voorbeeldhuishoudens worden toegelicht, vanwege situatiespecifieke factoren. In plaats daarvan is onderstaande passage toegevoegd aan hoofdstuk 3.1:
  "Voor lage inkomens kan de betaalbaarheid van de kinderopvang juist dalen, mede vanwege voorliggend wetsvoorstel. Lage inkomens ontvangen de komende jaren namelijk geen hoger vergoedingspercentage, omdat zij al recht hebben op het maximale vergoedingspercentage van 96%. De meerkosten door het niet-indexeren van de maximum uurprijs worden voor lage inkomens dus niet gecompenseerd met een hoger vergoedingspercentage."

Planning

- Indien u akkoord bent, wordt het gewijzigde wetsvoorstel naar het Kabinet van de Koning verzonden. De stukken worden vervolgens door de Koning ingediend bij de Tweede Kamer.
- De Koning is tot 13 januari op reces. Pas daarna kunnen de stukken worden ingediend.
- Op 23 januari is het Commissiedebat Kinderopvang. We streven ernaar dat het wetsvoorstel voor 23 januari kan worden ingediend door de Koning.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Nader rapport	Verzenden aan KabKon	
2	Advies Raad van State	Bijlage bij verzending	

3	Wetsvoorstel niet-indexeren	Bijlage bij verzending	
4	Uitvoeringstoets Dienst Toeslagen	Ter verzending aan TK	
5	Beslisnota 1	Ter verzending aan TK	Start wetstraject, aanvraag uitvoeringstoets en internetconsultatie
6	Beslisnota 2	Ter verzending aan TK	Uitkomsten consultatie en toetsen, indiening onderportalen
7.	Beslisnota 3	Ter verzending aan TK	Indiening onderraad en ministerraad
8	Beslisnota 4	Ter verzending aan TK	Aanbieding bij de Raad van State

Datum
06-12-2024

Onze referentie
2024

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

TER BESLISSING

Directie
[redacted]

Datum
09-07-2024

Onze referentie
2024 [redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Bijlage(n)
1

Aan Stas SZW

nota

Beslisnota t.b.v. internetconsultatie wijziging Wet kinderopvang i.v.m. niet indexeren MUP 2026

Aanleiding

In het Hoofdlijnenakkoord is overeengekomen dat de maximum uurprijs voor de kinderopvangtoeslag in 2026 niet wordt geïndexeerd. Om niet-indexeren mogelijk te maken is een wijziging van de Wet kinderopvang noodzakelijk. Deze wijziging is voorbereid en treft u in de bijlage.

Geadviseerd besluit

- Stemt u in met de internetconsultatie van het conceptwetsvoorstel? Indien u akkoord gaat, zal het wetsvoorstel deze zomer gedurende een periode van vier weken open gezet worden voor internetconsultatie.
- Stemt u ermee in om bij Dienst Toeslagen een uitvoeringstoets uit te vragen op het conceptwetsvoorstel? Dienst Toeslagen heeft gedurende acht weken de tijd om de uitvoeringstoets uit te voeren.

Kernpunten

- De maximum uurprijs is het maximale tarief waarover ouders kinderopvangtoeslag kunnen ontvangen.
- Jaarlijkse indexatie van de maximum uurprijs is voorgeschreven in de Wet kinderopvang.
- De hoogte van de indexatie wordt jaarlijks bepaald op grond van de methodiek, zoals vastgelegd in het Besluit kinderopvangtoeslag (Besluit KOT). Het aangepaste Besluit KOT moet op 15 oktober van het jaar voorafgaand aan de indexatie gepubliceerd worden.
- De Wet kinderopvang heeft op dit moment geen mogelijkheid om in enig jaar geen indexatie van de maximum uurprijs door te voeren in het Besluit KOT. Om de afspraak uit het hoofdlijnenakkoord uit te kunnen voeren, is daarom een wijziging van de Wet kinderopvang nodig.
- Het tijdspad van deze wetswijziging is krap (zie ook hierna onder Toelichting), want de wetswijziging moet aangenomen en gepubliceerd zijn, voordat het Besluit KOT 2026 gepubliceerd kan worden (uiterlijk 15 oktober 2025).
- Om dit tijdpad te kunnen halen, is het noodzakelijk dat het conceptwetsvoorstel deze zomer openstaat voor internetconsultatie en dat er deze zomer een uitvoeringstoets door Dienst Toeslagen wordt gedaan.
- Niet-indexeren heeft forse negatieve financiële gevolgen voor huishoudens met een laag inkomen. Indien het kabinet deze gevolgen toch ongedaan wil maken of verminderen, kan – naast niet-doorzetten of intrekken van dit wetsvoorstel – alsnog besloten worden de maximum uurprijs voor

kinderopvang aan te passen in het Besluit KOT (o.g.v. het ongewijzigde artikel 1.7, tweede lid, van de Wet kinderopvang). Dit kost uiteraard wel extra geld (waar cf. de begrotingsregels een ombuiging elders op de begroting voor nodig is) en kan uiterlijk bij de Voorjaarsbesluitvorming 2025 besloten worden.

Toelichting

Inhoud wetswijziging

- De Wet kinderopvang heeft op dit moment geen mogelijkheid om in enig jaar geen indexatie van de maximum uurprijs door te voeren in het Besluit KOT.
- Deze wetswijziging zorgt er voor dat de maximum uurprijs in 2026 niet kan worden geïndexeerd.
- Tevens zal het Besluit KOT moeten worden aangepast om er voor te zorgen dat de maximum uurprijs in 2026 niet (oftewel: met 0%) wordt geïndexeerd.
- Aangezien het Besluit KOT een algemene maatregel van bestuur is, ziet dat wijzigingstraject er anders uit vanwege beperkte parlementaire betrokkenheid. De doorlooptijd voor wijzigen van het Besluit KOT is ongeveer negen maanden vanaf de start van de voorbereiding tot inwerkingtreding.
- Het concept Besluit KOT 2026 zal begin februari 2025 aan u worden voorgelegd voor het uitvragen van de uitvoeringstoets en internetconsultatie.

Gevolgen niet-indexeren

- Het niet-indexeren van de maximum uurprijs in 2026 maakt kinderopvang minder toegankelijk. Data van Dienst Toeslagen uit het eerste kwartaal van 2024 laat zien dat de meeste kinderopvangorganisaties nu al tarieven hanteren die op of boven de maximum uurprijs liggen. Als de maximum uurprijs niet wordt geïndexeerd, zullen ouders eventuele tariefstijgingen volledig zelf moeten betalen.
- Het effect is het grootst voor ouders met lage inkomens. Zij ontvangen nu al een vergoeding van 96% tot de maximum uurprijs. Als de tarieven boven de maximum uurprijs stijgen (en de kinderopvangtoeslag door het niet-indexeren niet meestijgt), stijgen de totale kosten van kinderopvang relatief het hardst voor ouders met lage inkomens.
- Voor midden- en hoge inkomens zal de betaalbaarheid van kinderopvang – ondanks het niet-indexeren, per saldo toenemen in 2026. Dit vanwege het ingroeipad naar een inkomensonafhankelijke vergoeding van 96% in 2027. Lage inkomens ontvangen geen hoger vergoedingspercentage, omdat zij al 96% ontvangen.
- In de memorie van toelichting (pagina 6) zijn een aantal rekenvoorbeelden opgenomen voor verschillende inkomensgroepen (waarbij in alle voorbeelden wordt uitgegaan van twee kinderen van 0-4 jaar oud die beiden twee dagen per week naar de dagopvang gaan).
- Uit de voorbeelden volgt dat lage inkomens (1x modaal en minder) netto circa € 950 per jaar extra gaan betalen in 2026 ten opzichte van 2025 (van € 1.578 per jaar in 2025 stijgen de netto kosten naar € 2.522 per jaar in 2026; ter vergelijking hetzelfde huishouden betaalt in 2023 nog netto € 2.119, de betaalbaarheid neemt voor dit huishouden dus af t.o.v. 2023). Dit geldt voor huishoudens met een jaarinkomen tot en met € 47.403. Voor 2x en 3x modaal dalen de netto kosten in 2026 licht, doordat het hogere vergoedingspercentage het effect van een lagere maximum uurprijs compenseert.

Beleidsmatige ruimte

- Ondanks dat dit wetsvoorstel regelt dat in 2026 niet wordt geïndexeerd, blijft het mogelijk om de maximum uurprijs in 2026 te verhogen. Artikel 1.7, tweede lid, van de Wet kinderopvang maakt het namelijk mogelijk om de maximum uurprijs – los van eventuele indexaties – aan te passen. Dit is dus een ander instrument dan het indexeren van de maximum uurprijs.
- Het kabinet behoudt dus de mogelijkheid om te besluiten de nadelige financiële gevolgen van het niet-indexeren van de maximum uurprijs te mitigeren (indien nodig en gewenst).
- Als de inkomenseffecten als te heftig worden beoordeeld en het kabinet deze bij algemene maatregel van bestuur wil verlagen of terugdraaien kost dit uiteraard geld. Er zal dan in de Voorjaarsbesluitvorming 2025 politieke afstemming moeten plaatvinden en dekking gevonden moeten worden voor deze aanvullende kosten.

Planning/tijdpad

- Op verschillende momenten wordt het conceptwetsvoorstel opnieuw aan u voorgelegd. Dit is onder andere in stap 3 en 5 uit het onderstaande schema.
- Op die betreffende momenten is er voor u de mogelijkheid om nog aanpassingen te doen in het wetsvoorstel, het wetsvoorstel aan te houden of het wetsvoorstel niet in te dienen of in te trekken.

1.	Juli/augustus	- Uitvoeringstoets op het conceptwetsvoorstel door Dienst Toeslagen - Adviesaanvraag aan het Adviescollege Toetsing Regeldruk - Internetconsultatie gedurende vier weken
2.	September 2024	- Verwerken van eventuele aanpassingen in het conceptwetsvoorstel die volgen uit de uitvoeringstoets en/of internetconsultatie. - Hierna volgt een collegiale toets op wetgevingskwaliteit door WBJA.
3.	September 2024	- Conceptwetsvoorstel wordt voorgelegd aan bewindspersoon - Agendering voor de ministerraad, waarna het door de Koning voor advies naar de Raad van State gestuurd kan worden.
4.	Oktober/december	- Conceptwetsvoorstel ligt voor advies bij de Raad van State. - De Raad van State streeft ernaar om binnen drie maanden te adviseren.
5.	Januari 2025	- Opstellen nader rapport n.a.v. advies van de Raad van State - Vervolgens: indiening van het conceptwetsvoorstel bij de Tweede Kamer via de Koning.
6.	Februari/Maart/April	- Behandeling wetsvoorstel in de Tweede Kamer - Uitgangspunt is dat het gewijzigde Besluit KOT pas ter advisering aan de Raad van State kan worden voorgelegd als het wetsvoorstel in de Tweede Kamer is aangenomen.
7.	April/Mei/Juni	- Behandeling wetsvoorstel in de Eerste Kamer
8.	September/Oktober	- Bekrachtiging en publicatie (uiterlijk 14 oktober)
9.	1 januari 2026	- Inwerkingtreding

- De planning is ambitieus, te meer als externe advisering/consultatie zeer kritisch blijkt. Daarnaast: nadat het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer is ingediend, hebben we ambtelijk beperkt invloed op de voortgang. Uiteraard kunnen we bij indienen de urgentie van het wetsvoorstel aangeven, echter de Tweede Kamer, en later ook de Eerste Kamer, gaat over de eigen agenda en planning.

Toelichting uitvoeringstoets
- Een uitvoeringstoets is een reguliere stap in het wetgevingsproces en kan tot acht weken duren.
- Indien u akkoord gaat, zal Dienst Toeslagen de uitvoerbaarheid van het wetsvoorstel in beeld brengen. Hierover is reeds contact gezocht met Dienst Toeslagen. De verwachting is dat de uitvoeringstoets snel kan worden afgehandeld en niet tot problemen zal leiden.
- Wanneer het wetsvoorstel naar de Raad van State wordt gestuurd, worden de resultaten van de uitvoeringstoets meegestuurd.
- Eveneens zal in de memorie van toelichting een paragraaf worden geschreven met daarin een reactie op de punten uit de uitvoeringstoets.
- Parallel wordt ook een adviesaanvraag gedaan bij het Adviescollege Toetsing Regeldruk. Het ATR beoordeelt regeldrukeffecten aan de hand van een toetsingskader, waarin aandacht wordt besteed aan nut en noodzaak, minder belastende alternatieven, de uitvoeringswijze en de gevolgen voor regeldruk. Op basis van eerdere wetgevingstrajecten is de verwachting dat dit snel kan worden afgehandeld en geen problemen zal geven.

Toelichting internetconsultatie
- Een internetconsultatie is een reguliere stap in het wetgevingsproces, en duurt gewoonlijk vier weken.
- Bij publicatie voor internetconsultatie wordt het wetsvoorstel openbaar en iedereen kan reageren op het wetsvoorstel.
- De verwachting is dat de wetswijziging stevige reacties oproept, omdat het nadelige inkomenseffecten oplevert voor ouders met lage inkomens.
- De opbrengst van de internetconsultatie kan aanleiding geven voor aanpassingen een wetsvoorstel. Deze worden dan nog aan u voorgelegd.
- In de memorie van toelichting wordt een paragraaf opgenomen, waarin een reactie wordt gegeven op de inbreng die in de internetconsultatie is gedaan.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Conceptwijziging Wet kinderopvang i.v.m. niet indexeren MUP 2026	Ter informatie (niet verzenden)	

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

TER BESLISSING

[redacted]

Aan
Staatssecretaris

Datum
13-09-2024

Onze referentie
2024 [redacted]

Opgesteld door
[redacted]

nota

Beslisnota aanbieding CSD wijziging Wet kinderopvang i.v.m. niet-indexeren MUP 2026

Uiterlijk bij
17 september 2024

Bijlage(n)
3

Aanleiding

In het HLA is afgesproken om de MUP in 2026 niet te indexeren. Hiertoe moet de Wet Kinderopvang (Wko) worden aangepast. Inmiddels zijn de internetconsultatie en de uitvoeringstoets door Dienst Toeslagen afgerond. De volgende stap in het wetgevingsproces is aanbieding van het conceptwetsvoorstel aan de Commissie Sociaal Domein (CSD), het voorportaal voor de ministerraad. De stukken moeten uiterlijk vrijdag 27 september worden aangeleverd bij het secretariaat van de CSD. Graag ontvangen we daarom zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk donderdag 26 september uw reactie.

Geadviseerd besluit

- Gaat u akkoord met het aanbieden van het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet kinderopvang i.v.m. niet-indexeren van de MUP in 2026 aan de CSD op maandag 7 oktober?

Kernpunten

- Het conceptwetsvoorstel wordt aangeboden aan het voorportaal CSD.
- Zodra de CSD akkoord is, wordt het stuk doorgeleid naar de MR van 21 oktober. Het is ook mogelijk dat het stuk eerst wordt besproken in de Raad Sociaal Domein (RSD) op 22 oktober, en vervolgens wordt behandeld tijdens de MR van 25 oktober.
- Na akkoord van de MR, gaat het conceptwetsvoorstel voor advies naar de Raad van State.

Toelichting

Internetconsultatie

Het conceptwetsvoorstel stond van 25 juli tot 21 augustus 2024 open voor internetconsultatie. Dit heeft tot 260 reacties geleid. Hieronder vindt u een korte samenvatting van de reacties en vervolgens beknopt de reactie van het kabinet in de memorie van toelichting bij het conceptwetsvoorstel:

- Veel reacties benoemen dat de kosten voor ouders zullen toenemen, in het bijzonder voor lage inkomens.
    - In de memorie van toelichting wordt toegelicht dat de netto-kosten voor kinderopvang voor veel ouders echter (sterk) afnemen, vanwege de stapsgewijze verhoging van de vergoedingspercentages tot 96% in het kader van de stelselherziening (ingroeipad).

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - Beslisnota aanbieding CSD wijziging Wet kinderopvang i.v.m. niet-indexeren MUP 2026

Nummer: 1 Auteur: Onderwerp: Markering Datum: 6-12-2024 11:24:02

  - Voor lage inkomens kan de betaalbaarheid van de kinderopvang echter dalen. Lage inkomens ontvangen de komende jaren namelijk geen hoger vergoedingspercentage, omdat zij al recht hebben op het maximale vergoedingspercentage van 96%. De meerkosten door het niet-indexeren van de maximumuurprijs worden voor lage inkomens dus niet gecompenseerd met een hoger vergoedingspercentage.
- Een groot aantal reacties benoemt dat het conceptwetsvoorstel het minder lonend maakt voor ouders om te gaan werken. Het niet-indexeren van de maximumuurprijzen kan ertoe leiden dat ouders zelf meer moeten betalen voor de kinderopvang, waardoor het financieel minder aantrekkelijk wordt om te gaan werken.
  - Het kabinet reageert in de memorie van toelichting dat het voor veel ouders per saldo juist aantrekkelijker wordt om (meer) te gaan werken door de extra investeringen via het ingroeipad in het kader van de stelselherziening.
- Uit de reacties spreekt de zorg dat de ontwikkeling van jonge kinderen wordt geschaad.
  - Hierop reageert het kabinet dat de effecten op toegankelijkheid nauwlettend worden gemonitord. Ook wordt voorschoolse educatie (VE) toegelicht, deze voorziening is er specifiek voor kinderen met een risico op een ontwikkelingsachterstand.
- Een groot aantal kinderopvangorganisaties stelt genoodzaakt te zijn om de tarieven in 2026 te verhogen. De kinderopvangorganisaties verwachten dat hun kosten met 5 tot 7% zullen stijgen, onder andere vanwege cao-loonstijgingen, duurdere huisvesting en aangescherpte kwaliteitseisen.
  - In de reactie is opgenomen dat het kabinet belang hecht aan voldoende en betaalbaar aanbod van kinderopvang. In de kwartaalrapportages kinderopvang worden het gebruik, de tarieven en het aantal locaties gemonitord. Het is echter onwenselijk om de maximumuurprijs te indexeren op basis van de kostenontwikkelingen in de sector, omdat daarmee een oplopende spiraal zou ontstaan waarbij stijgende kosten, zoals loonkosten, automatisch worden afgewenteld op de belastingbetaler via een hogere maximumuurprijs.
- Gastouders reageren dat niet-indexeren het moeilijk maakt om als gastouder actief te blijven. Brancheorganisatie Nysa geeft aan dat gastouders een zeer hechte band hebben met de ouders waardoor het lastig zou zijn om de tarieven voor ouders toch te verhogen als de maximumuurprijs niet wordt geïndexeerd.
  - In de reactie is opgenomen dat de daling van het aantal gastouders een zorg van het kabinet is. Daarom loopt er een onderzoek om de redenen van uitstroom van gastouders in kaart te brengen. Het kabinet benadrukt daarnaast dat gastouders en gastouderbureaus zelf de hoogte bepalen van het tarief dat zij ouders in rekening brengen, onafhankelijk van de maximumuurprijs.
- In meerdere reacties, waaronder van de wethouder Onderwijs van de gemeente Amsterdam, wordt de zorg geuit dat het wetsvoorstel schadelijke gevolgen kan hebben voor VE. De reacties stellen dat veel gemeenten de maximumuurprijs als basis gebruiken voor de vergoeding voor VE-plekken. Het niet-indexeren van de maximumuurprijs zou ertoe leiden dat de kosten voor VE hoger worden voor ouders, aanbieders en/of gemeenten.
  - Het kabinet reageert dat gemeenten een financiële tegemoetkoming ontvangen van het Rijk voor het aanbieden van VE. Het is aan gemeenten welke eigen bijdrage zij vervolgens vragen aan ouders. Hierdoor kunnen

Sluit aan bij tekst uit 1 debat geen wenselijke\/ fijne maatregel maar ivm bezuinigingen toch 2 btede politieke afwegig gemaakt.

mogelijke indirecte consequenties van het niet-indexeren voor ouders, bijvoorbeeld negatieve inkomenseffecten, verschillen per gemeenten.

- Bijna de helft van de reacties stelt dat het kabinet de betrouwbaarheid van de overheid schaadt met dit conceptwetsvoorstel. Meerdere reacties spreken over "kortzichtig jojo-beleid".
  - 3 Het kabinet erkent dat het onwenselijk is om als overheid onbetrouwbaar over te komen. In dit geval is er een bredere politieke afweging in het Hoofdlijnenakkoord gemaakt om eenmalig af te zien van de indexatie in 2026.

Daarnaast zijn er reacties over tariefregulering, regionale verschillen, tariefmonitoring, het kostprijsonderzoek, private equity, het ingroeipad, noodzaak tot transparantie en gevolgen voor pleegouders.

Toetsing

- De ATR heeft besloten het dossier niet te selecteren voor een formeel advies.
- Uit de uitvoeringstoets van Dienst Toeslagen volgt dat de voorgestelde wijziging uitvoerbaar is. 4 Wel claimt Dienst Toeslagen incidenteel € 520.000 om burgers te informeren over de gevolgen van de wetswijziging. Dit wordt door ambtelijk SZW als een forse claim gezien. Er is afgesproken dat Dienst toeslagen samen met SZW optrekt in de te ondernemen communicatieactiviteiten.
  Daarnaast claimt Dienst Toeslagen structureel € 190.000 omdat zij verwacht vaker beroep te moeten doen op de invorderingsinstrumenten voor de inning van vorderingen. Hiervoor is volgens Dienst Toeslagen 2 fte extra nodig. Doordat voorliggende wetswijziging leidt tot stijging van netto-kosten van kinderopvang, zullen lage inkomens minder bestedingsruimte hebben. Dienst Toeslagen verwacht dat 1-2% van de huishoudens die te maken krijgen met een stijging van de netto-kosten instromen in de invorderingsketen en zodoende voor een toename van de werkvoorraad zorgen. De extra uitvoeringskosten van beide claims zullen bij de voorjaarsbesluitvorming beleidsmatig gedekt moeten worden.

Toelicten in staf 5

Lopende evaluatie indexeringssystematiek

- In 2023 heeft het lid Maatoug (GL-PvdA) Kamervragen gesteld over de indexeringssystematiek van de kinderopvangtoeslag. Naar aanleiding van deze vragen heeft de toenmalige minister van SZW toegezegd deze systematiek te evalueren, en het rapport in het voorjaar 2025 naar de Kamer te sturen.
- Directie kinderopvang voert deze evaluatie intern uit. Daarbij wordt teruggekeken naar doeltreffendheid en doelmatigheid van indexeringen in de periode 2005-2024. Ook worden beleidsopties in kaart gebracht voor mogelijke aanpassingen aan de systematiek. Dit rapport kan van invloed zijn op de maatschappelijke/politieke discussie rondom dit wetsvoorstel. In het najaar informeren we u inhoudelijk over de evaluatie.

Media-aandacht

- Trouw, de Volkskrant, het NRC en NOS publiceerden eind juli in totaal 8 (kritische) artikelen over het niet-indexeren van de kinderopvangtoeslag.

Pagina: 3

Nummer: 1 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: FreeText Datum: Onbepaald

Sluit aan bij tekst uit debat geen wenselijke\/ fijne maatregel maar ivm bezuinigingen toch btede politieke afwegig gemaakt.

Nummer: 2 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: Free Hand Datum: Onbepaald

Nummer: 3 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

Het kabinet erkent dat het onwenselijk is om als overheid onbetrouwbaar over te komen.

Nummer: 4 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

Wel claimt Dienst Toeslagen incidenteel € 520.000 om burgers te informeren over de gevolgen van de wetswijziging. Dit wordt door ambtelijk SZW als een forse claim gezie

Nummer: 5 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: FreeText Datum: Onbepaald

Toelicten in staf

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Aanbiedingsformulier CSD	Ter informatie (niet verzenden)	Voor agendering van het voorstel in de CSD dient u enkel akkoord te geven. De ondertekening is pas nodig bij doorgeleiding naar de RSD of MR.
2	Wijziging van de Wet kinderopvang in verband met het niet indexeren van de maximum uurprijs over het berekeningsjaar 2026	Ter informatie (niet verzenden)	
3	Uitvoeringstoets Dienst Toeslagen	Ter informatie (niet verzenden)	

Datum
13-09-2024

Onze referentie
2024 [redacted]

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Staatssecretaris akkoord 14-10-2024 [redacted] 1

Aan
Staatssecretaris

TER BESLISSING

[redacted]

Datum
09-10-2024

Onze referentie
2024 [redacted]

Opgesteld door
[redacted]

nota

Nota RSD 22 oktober Aanbieding Wijziging Wko t.b.v. niet-indexeren MUP 2026

Uiterlijk bij
14 oktober 2024

Bijlage(n)
3

Aanleiding
Op 27 september bent u akkoord gegaan om het wetsvoorstel dat het niet-indexeren van de maximumuurprijs (MUP) mogelijk maakt aan te bieden aan het ambtelijke voorportaal (CSD) van 7 oktober. In de CSD van 7 oktober is het wetsvoorstel akkoord bevonden voor doorgeleiding naar de ministeriële onderraad (RSD), met inachtneming van enkele wijzigingen. Indien de RSD op 22 oktober akkoord gaat, wordt het wetsvoorstel daarna geagendeerd in de MR van 25 oktober.

Geadviseerd besluit
- U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de op verzoek van de CSD doorgevoerde wijzigingen in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel.
- Daarnaast adviseren we u desgevraagd toe te zeggen dekking van de uitvoeringskosten te betrekken bij de voorjaarsbesluitvorming 2025.
- U wordt geadviseerd akkoord te gaan met agendering van het gewijzigde wetsvoorstel in de RSD van 22 oktober en het aanbiedingsformulier te ondertekenen.
- NB: We verzoeken u om uiterlijk dinsdagochtend 15 oktober uw reactie te geven in verband met de deadline voor aanlevering voor de RSD.

Niet akkoord met tekstwijziging nav opmerking BZK, wel akkoord met overige tekstwijzigingen en overige beslispunten 3

Kernpunten
- Het wetsvoorstel maakt het mogelijk om de MUP in 2026 niet te indexeren.
- In de CSD zijn opmerkingen geplaatst bij het wetsvoorstel door BZK, OCW, FIN en AZ. Op ambtelijk niveau hebben we een akkoord bereikt over een aantal wijzigingen. Deze ministeries zijn nu akkoord met doorgeleiding naar de RSD van 22 oktober. Hieronder lichten we deze wijzigingen toe.
- Ambtelijk BZK maakt zich zorgen over de betaalbaarheid van kinderopvang voor lage inkomens. MBZK brengt dit punt mogelijk in tijdens de RSD.

<u>Geschilpunten BZK</u>
- BZK merkt op dat het niet-indexeren op gespannen voet staat met de prioriteit die in het HLA aan bestaanszekerheid wordt gegeven.
- Op verzoek van BZK hebben we paragraaf 3.2 toegevoegd aan van de memorie van toelichting:
  - **3.2 Gevolgen bestaanszekerheid**
    Het onderhavige wetsvoorstel vloeit voort uit een afspraak uit het Hoofdlijnenakkoord om de maximumuurprijzen in 2026 niet te indexeren.

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - Nota RSD 22 oktober Aanbieding Wijziging Wko t.b.v. niet-indexeren MUP 2026

Pagina: 1

Nummer: 1 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: Tekst plaatsen Datum: 14-10-2024 15:55:55 +02'00'

Staatssecretaris akkoord 14-10-2024 FH

Nummer: 2 Auteur: Onderwerp: Markering Datum: 6-12-2024 11:24:40

Nummer: 3 Auteur: Nobel, J.N.J. Onderwerp: Tekst plaatsen Datum: 14-10-2024 16:00:25 +02'00'

Niet akkoord met tekstwijziging nav opmerking BZK, wel akkoord met overige tekstwijzigingen en overige beslispunten

Het Hoofdlijnenakkoord stelt tevens dat bestaanszekerheid één van de prioriteiten van de komende regeerperiode is. Het niet-indexeren van de maximumuurprijzen in 2026 leidt naar verwachting per saldo tot negatieve inkomenseffecten voor lage inkomens wanneer kinderopvangorganisaties hun tarieven tot boven de MUP verhogen en staat daarmee op gespannen voet met bestaanszekerheid.
Zoals het kabinet in het Regeerprogramma heeft aangegeven, kunnen verschillende uitgangspunten van het kabinet op gespannen voet staan met elkaar en daarom om weging vragen. Voor dit wetsvoorstel geldt dat inkomenszekerheid op gespannen voet staat met houdbare overheidsfinanciën. Tegelijkertijd neemt het kabinet wel een aantal maatregelen om de bestaanszekerheid van huishoudens te verbeteren. Zo verlaagt het kabinet de belastingen via de introductie van een extra schijf in de inkomstenbelasting met een verlaagd tarief, waardoor huishoudens netto meer overhouden van hun inkomen. Daarnaast verhoogt het kabinet het kindgebonden budget stapsgewijs vanaf 2025, en verhoogt het kabinet de huurtoeslag vanaf 2026.

<u>Geschilpunten OCW</u>

- OCW noemt net als BZK de gevolgen voor bestaanszekerheid. Daarnaast hecht OCW er belang aan dat de gevolgen voor lage inkomens, kansengelijkheid en het verkennen van mitigerende maatregelen nadrukkelijker worden omschreven.
- In overleg met OCW zijn twee passages toegevoegd, die in lijn zijn met de Hoofdlijnenbrief over het nieuwe financieringsstelsel. Over deze passages is overeenstemming bereikt op ambtelijk niveau.
    - In Hoofdstuk 1.1. , "Aanleiding van het wetsvoorstel":
      [*Daarnaast wordt met de voorgenomen herziening van het financieringsstelsel kinderopvang vanaf 2027 naar verwachting nog eens structureel € 2,9 miljard extra geïnvesteerd in de vergoeding voor kinderopvang.*]
      Toevoeging: Hierdoor wordt de vergoeding voor kinderopvang onafhankelijk van het inkomen. Omdat de laagste inkomensgroepen nu al het maximale vergoedingspercentage ontvangen, hebben zij geen voordeel hiervan. Wel profiteren zij van het nieuwe financieringsstelsel, dat eenvoudiger is en ouders meer zekerheid biedt. Zo wordt er in het nieuwe stelsel niet langer teruggevorderd bij ouders.
    - In hoofdstuk 9.2, "Reacties over kosten ouders":
      [*Daarnaast wordt als onderdeel van de overgang naar een nieuw financieringsstelsel voor kinderopvang bezien of het noodzakelijk is om mitigerende maatregelen te treffen om (de gevolgen van) sterke tariefstijgingen te verminderen.*]
      Toevoeging: Zo wordt gekeken naar mogelijke mitigerende maatregelen om met het oog op kansengelijkheid de brede toegankelijkheid tot kinderopvang en voorschoolse educatie te waarborgen.

<u>Geschilpunten FIN</u>

- Dienst Toeslagen heeft zoals gebruikelijk bij een wetsvoorstel een uitvoeringstoets uitgebracht. SZW staat als beleidsdepartement aan de lat om de uitvoeringskosten te financieren.
- In de uitvoeringstoets van Dienst Toeslagen zijn uitvoeringskosten geraamd ten bedrage van incidenteel € 520.000 en structureel € 190.000 vanaf 2026.

- Om niet met een ongedekte rekening te blijven zitten vraagt FIN een toezegging om de uitvoeringskosten bij de voorjaarsbesluitvorming 2025 te dekken. FIN stelt voor de kosten pro forma te dekken vanuit de gereserveerde middelen voor de uitvoering van het nieuwe financieringsstelsel KO op de aanvullende post. Indien gewenst kan in de budgettaire voorjaarsbesluitvorming 2025 alternatieve dekking worden gevonden.
- Vanwege de relatief geringe omvang van de kosten ten opzichte van de dossiers die doorgaans spelen in de voorjaarsbesluitvorming (en de beschikbare 'pro forma' dekking) adviseren wij u daarmee in te stemmen.
- Op ambtelijk niveau kan worden doorgesproken met Dienst Toeslagen om te bezien of de kosten naar beneden gebracht kunnen worden. Als er gezamenlijk wordt geconcludeerd dat de uitvoeringskosten omlaag gebracht kunnen worden, wordt de dekkingsopgave kleiner.

<u>Geschilpunten AZ</u>

- AZ stelt dat er goede communicatie omtrent het wetsvoorstel nodig is. AZ wijst erop dat het niet-indexeren een contrast vormt met het beleid van afgelopen jaren en het nieuwe financieringsstelsel. Daarnaast zijn er mogelijk grote gevolgen voor lage inkomens.
- Voor nu is het voor AZ voldoende dat we de eerdergenoemde passage over bestaanszekerheid toevoegen aan paragraaf 3.2 van de memorie van toelichting. Communicatie met de burger pakken we samen met Dienst Toeslagen op.

<u>Vervolgproces</u>

- Als het wetsvoorstel akkoord wordt bevonden in de RSD van 22 oktober, komt het wetsvoorstel op de agenda van de MR van 25 oktober.
- Vervolgens wordt u – na akkoord van de MR – verzocht de aanbiedingsbrief (voordracht) aan het Kabinet van de Koning (KabKon) en de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel te ondertekenen. Dan wordt het wetsvoorstel aangeboden aan het KabKon voor doorgeleiding naar de Raad van State voor advies.
- We hopen het advies van de Raad van State in januari 2025 te ontvangen. Daarna zullen we het advies verwerken, het nader rapport opstellen en de stukken aan u voorleggen.
- Indien u akkoord bent, zal het wetsvoorstel vervolgens door de Koning worden ingediend bij de Tweede Kamer voor behandeling. Mocht het advies van de Raad van State evenwel ingrijpende kritiek bevatten (dictum C of D), dan zullen de stukken voorafgaand aan indiening eerst voor wetgevingstoetsing aan JenV en in de MR moeten worden voorgelegd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Aanbiedingsformulier RSD 22 oktober	Verzenden aan overig (zie adres brief)	
2	Voorstel van wet tot wijziging van de Wet kinderopvang houdende niet-	Bijlage bij verzending	

	indexeren van de maximum uurprijs over 2026, inclusief memorie van toelichting		
3	Uitvoeringstoets niet-indexeren maximumuurprijzen	Bijlage bij verzending	

Datum
09-10-2024

Onze referentie
2024 [redacted]

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

TER BESLISSING en TER ONDERTEKENING

Aan
Staatssecretaris

Datum
11-10-2024

Onze referentie
2024

Opgesteld door

Uiterlijk bij
25 oktober 2024

Bijlage(n)
3

nota

Nota Aanbieding wetsvoorstel niet-indexeren MUP aan KK/RvS

Aanleiding

Op 25 oktober wordt het wetsvoorstel om de maximum uurprijs (MUP) in 2026 niet te indexeren besproken in de MR. De volgende stap is aanbieding van het wetsvoorstel aan de Afdeling advisering van de RvS, via het Kabinet van de Koning (KabKon). Gezien het herfstreces vragen we u om bij akkoord van de MR de aanbiedingsbrief direct na de MR van 25 oktober te tekenen, zodat het wetsvoorstel nog voor het reces naar de RvS kan worden gestuurd. Dit met oog op het krappe tijdspad tot publicatie van de wet, uiterlijk op 15 oktober 2025.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de aanbieding van het wetsvoorstel.
- Wij verzoeken u daartoe de bijgevoegde voordrachtbrief en de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel te ondertekenen.

Kernpunten

- Het wetsvoorstel maakt het mogelijk om de MUP in 2026 niet te indexeren.
- Advisering door de Afdeling advisering van de RvS is een reguliere, verplichte stap in het wetgevingsproces.
- De Afdeling advisering hanteert een standaardtermijn van drie maanden voor oplevering van het advies. We verwachten het advies dan ook eind januari 2025 te ontvangen.
- Daarna zullen we het advies verwerken, het nader rapport opstellen en de stukken aan u voorleggen. Indien u dan akkoord bent, zal het wetsvoorstel vervolgens door de Koning worden ingediend bij de Tweede Kamer voor behandeling. Mocht het RvS-advies evenwel ingrijpende kritiek bevatten (dictum C of D), dan zullen de stukken voorafgaand aan indiening eerst voor wetgevingstoetsing aan JenV en in de MR moeten worden voorgelegd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Voordracht wetsvoorstel niet-indexeren MUP	Verzenden aan KabKon (zie adres brief)	

2	Wetsvoorstel niet-indexeren MUP	Bijlage bij verzending aan KabKon	
3	Uitvoeringstoets niet-indexeren MUP	Ter info (deze wordt door WBJA aan de Raad van State verzonden)	

Datum
11-10-2024

Onze referentie
2024-